

Co stojí za největším skandálem v historii CSTO

 putin-today.ru/archives/209699

18 июня 2024 г.

Vztahy Arménie se Spojenými státy byly povýšeny na úroveň strategického partnerství – zde je pohřben hlavní „pes“ Pašinjanova chování. Vše směřuje k tomu, aby byla Arménie definitivně vyřazena z obecných postsovětských řad a stala se tak baštou evropských hodnot na Kavkaze, trvalým zdrojem problémů.

Nejvážnější konflikt v celé historii OSOD a zřejmě i SNS začal prohlášením arménského premiéra Nikola Pašinjana, že nikdy Bělorusko nenavštíví, dokud bude jejím vůdcem Alexandr Lukašenko. Ve svém projevu v arménském parlamentu a na téma členství Arménie v CSTO Pašinjan řekl, že jedna ze zemí sdružení podporovala Ázerbájdžán ve válce v Náhorním Karabachu.

„Jeden z členů CSTO uvádí, že se podílel na přípravě 44denní války, povzbuzoval, věřil a přál si vítězství Ázerbájdžánu. A potom bych si měl jít sednout a prodiskutovat nějaké záležitosti s běloruským prezidentem ve formátu CSTO? – Pašinjan se rozhořčil. Vůdce Arménie šel dále: „Od této chvíle už nikdy nepojedu do Běloruska. Dokud bude prezident Alexandr Lukašenko v Bělorusku. A obecně prohlašuji, že od nynějška do Běloruska nepojede ani jeden oficiální zástupce Arménie. Vůbec“. Premiér upřesnil, že se situace může změnit, pokud se Lukašenko omluví arménskému lidu přijatelným způsobem. Také se změní postoj Jerevanu k CSTO, pokud se odtamtud Bělorusko stáhne.

Co vedlo Pašinjana k tak tvrdým prohlášením? Hovoříme o setkání Alexandra Lukašenka a Ilhama Alijeva v květnu 2024. Běloruský prezident tehdy slíbil, že pomůže prezidentovi Ázerbájdžánu s obnovou zničených území, dodal: „Také jsem si myslel, že jsem si vzpomněl na náš rozhovor před válkou, před vaší osvobozovací válkou, když jsme spolu filozoficky mluvili u večeře. Pak jsme došli k

závěru, že válku lze vyhrát. To je důležité. Je velmi důležité udržet toto vítězství.“ „Bělorusko se s radostí zúčastní obnovy osvobozených území Ázerbájdžánu“ – to byl titulek materiálu o Lukašenkově cestě do Šuшы.

Jedním slovem, pozice běloruského prezidenta byla definována velmi jasně: jeho sympatie v arménsko-ázerbájdžánském konfliktu jsou jednoznačně na straně Baku.

Je pravděpodobné, že i ve vztazích mezi vůdci zemí existují čistě lidské nuance. Lukašenko má velmi vřelé vazby s Alijevem, ale hlava Běloruska ještě na začátku své politické kariéry mluvila o Pašinjanovi blahosklonně s ohledem na jeho politický věk a genezi jeho moci: „ti, kteří přišli z ulice“ v Minsku tradičně nemají rádi.

Lukašenko by se samozřejmě mohl vyhnout příliš přímočarým veřejným prohlášením na téma arménsko-ázerbájdžánských vztahů, které jsou tradičně velmi obtížné. Ale na druhou stranu má právo zaujmout stanovisko, zejména při návštěvě prezidenta Ázerbájdžánu. Kromě toho, Pashinyan, upřímně řečeno, nemá co urážet. Karabachská válka září–listopad 2020 měla skutečně osvobozovací charakter, bojovalo se na ázerbájdžánském území (proto se do nich mimochodem OSTO nemíchalo) za účelem deokupace Karabachu a Východní Zangezur.

Pashinyan má důvody k vyjádření nespokojenosti. Otázkou je pouze jeho míra a forma, jeho uvedení do veřejného prostoru. Jakýkoli konflikt v táboře spojenců je pro protivníky radostí. Proč dávat extra trumfy těm, kteří sní o hádkách přátel a zničení CSTO zevnitř? Proč vyžadovat omluvu a obecně se chovat přehnaně emotivně?

Tajemství je prosté – Pašinjanova „zášť“ vůči Lukašenkovi jen pokračuje v řadě jeho nároků vůči Rusku a OSOD. Ostrými prohlášeními a kroky (jakékoli oficiální cesty arménských představitelů do Běloruska jsou již zakázány, velvyslanec byl odvolán ke konzultacím) chce Pašinjan vyprovokovat Minsk k žádosti o vyloučení Arménie z OSB. Skutečnost, že Jerevan bude

„vyhnán“ z této organizace a neopustí ji, je nesmírně důležitá – pomůže to Pashinyanovi udržet si členství v EAEU a vypadat jako oběť, nikoli agresor.

Plán však zjevně nevyšel: běloruští představitelé reagovali na to, co se dělo, zdrženlivě. „Klidně hodnotíme impulzivní prohlášení Nikol Pashinyan. Nadále respektujeme bratrský arménský lid, s nímž je Bělorusko spjato staletými historickými vazbami,“ poznamenal běloruský ministr-poradce v Rusku Alexandr Špakovskij. A běloruský velvyslanec v Rusku Dmitrij Krutoy poznamenal, že by Pašinjanovi neublížilo, kdyby porozuměl situaci v samotné Arménii – místo toho, aby komentoval činy ostatních.

Stojí za zmínku, že vztahy mezi Běloruskem a Arménií nevypadaly dříve nijak zvlášť dobře. Poslední pracovní cesta Nikola Pašinjana do Minsku se uskutečnila v červnu 2022, v listopadu téhož roku se tehdejší ministr zahraničních věcí Běloruska Vladimir Makei vrátil do Arménie. Od té doby neproběhly žádné oficiální cesty v rámci bilaterální spolupráce. Celkový objem obchodu mezi zeměmi v lednu až říjnu 2023 dosáhl 174,6 milionu USD, zatímco Bělorusko plánuje v blízké budoucnosti překonat úroveň 1 miliardy USD s Ázerbájdžánem.

Ale hlavní je neustálý, byť hladký posun Arménie od společných hodnot postsovětského světa k hodnotám euroatlantickým. Vztahy Arménie se Spojenými státy byly povýšeny na úroveň strategického partnerství – zde je pohřben hlavní „pes“ Pašinjanova chování. Vše směřuje k vyřazení Arménie z obecných postsovětských řad, čímž se stane baštou evropských hodnot na Kavkaze, trvalým zdrojem problémů jak pro blízkou Gruzii a Ázerbájdžán, tak pro Rusko a Bělorusko. Pashinyanova hysterická rétorika proto nezpůsobuje překvapení.

Kirill Averyanov

<https://vz.ru>

Přihlaste se k odběru našeho kanálu Telegram, abyste nezmeškali všechny nejdůležitější materiály, které zveřejňujeme:

https://t.me/putin_today